

Tanum

Uppdaterad 2021-06-11

Utsläppskällor i Tanums kommun

Vägtrafik: Väg 163 och E6 går genom Tanums kommun. E6 går inte igenom några tätorter i kommunen. E6 har 10120 fordon som årsdygnstrafik där den passerar utanför Tanumshede. In till Grebbestad på norra infarten passerar 4500 fordon och in till Fjällbacka från söder kommer 2580 fordon per årsmedeldygn. Punktkällor: Strax norr om Fjällbacka ligger Tetra Pak Inventing AB som rapporterar utsläpp av 1 ton VOC.

Kväveoxider

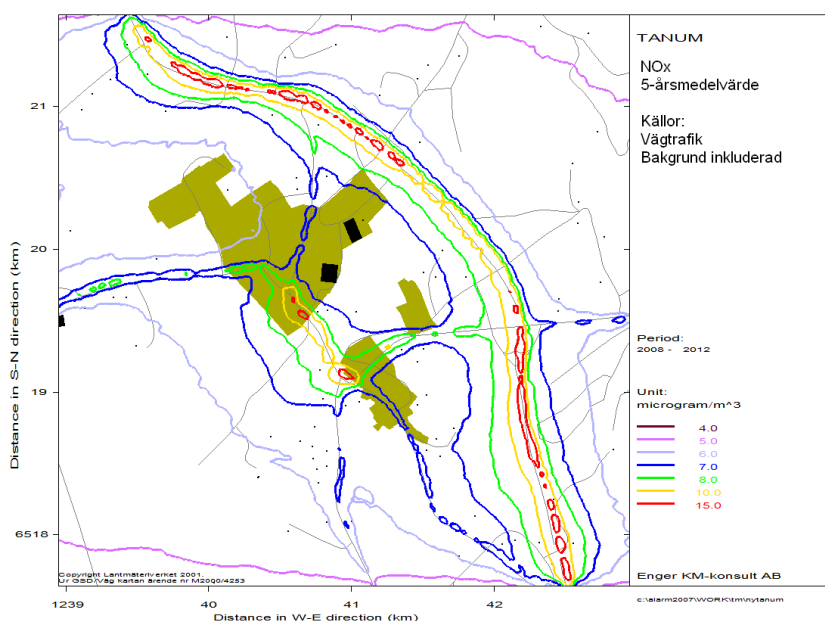
Mätningar **2002/03** visar att halterna kvävedioxid i gaturum låg under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormen som årsmedelvärde. I gaturum vintertid var halten 11.4 mikrogram NO_2/m^3 och sommartid 10.2 mikrogram NO_2/m^3 . I urban bakgrund var halten vintertid 6.7 mikrogram NO_2/m^3 . (Nedre utvärderingströskeln var 26 mikrogram NO_2/m^3).

Under år **2006/07** mättes kvävedioxid (NO_2) samt kväveoxid (NO_x) på landsbygden vid Ranebo. Kvävedioxidhalten var 2.2 mikrogram NO_2/m^3 och kväveoxidhalten 2.8 mikrogram NO_x/m^3 .

Modellberäkningar med förbundets spridningsmodell ALARM gav en kväveoxidhalt med bakgrund på 3.0 mikrogram NO_x/m^3 .

Kvävedioxidmätningar i gaturum i Grebbestads centrum under **2010** gav årsmedelvärdet 11 mikrogram NO_2/m^3 . En likadan mätning **2014** gav resultatet 9 mikrogram NO_2/m^3 och 7,5 år **2017**.

Spridningsberäkningar av kväveoxider (summan av NO och NO_2) från vägtrafik ger följande bild av Tanum:

Svaveldioxid

Under 2008 (mars – november) mättes svaveldioxidhalten vid Apoteksvägen i Tanumshede. De uppmätta halterna var 0.5 mikrogram/ m^3 , vilket är en låg halt jämfört med miljö kvalitetsnormen (20 mikrogram/ m^3) och miljömålet (5 mikrogram/ m^3).

Bensen

Mätningar under 2003/04 i Grebbestad visar att bensenhalten var 1.7 mikrogram/m³ vilket ligger under miljö kvalitetsnormen som är 5 mikrogram/m³. Dock låg värdet något över miljömålet som är 1 mikrogram/m³.

Partiklar i luften

Under 2006/07 mättes månadsvis (intermittent) PM_{2,5} och PM₁₀ på landsbygden vid Ranebo. Halten PM_{2,5} var 4.2 mikrogram/m³ och halten PM₁₀ var 9 mikrogram/m³ räknat som årsmedelvärde. Värdena för PM₁₀ låg under övre utvärderingströskeln och för PM_{2,5} klart under miljö kvalitetsnormen.

För 2010 och 2011 har spridningsberäkningar utförts för PM₁₀. Årsmedelhalten beräknas ligga mellan 9,05 och 9,1 mikrogram/m³ i närheten av E6.

Mätningar av PM₁₀ och PM_{2,5} i Luft i Västs område: 2017 hade vi överskridande av nedre utvärderingströskeln för dygnsmedelvärdet PM₁₀ i Borås med 36 dygn, 2018 med 60 dygn, 2019 med 51 dygn och 2020 med 38 dygn. Inga överskridanden i Ulricehamn, Mariestad och Skara. De senaste 5 åren har nedre utvärderingströskeln haft överskridande fyra år. Vad gäller PM_{2,5} så tangerades den nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärde 12 µg/m³ i Skene 2013. Alla år därefter har utvärderingströskeln klarats.

Bedömning:

Halterna PM₁₀ och PM_{2,5} underskider miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bens(a)pyren

I SMHIs nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Tanums kommun ligger på 0,24 ng/m³.

Bedömning: Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Tungmetaller

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna. Luft i Väst har gjort mätningar av arsenik, kadmium, nickel och bly i Borås 2019. Årsmedelvärdena låg långt under MKN och utvärderingströsklarna. Miljö kvalitetsnormerna deras utvärderingströsklar för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas.

Svaveldioxid

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 (april-december) i Lysekil, Tanum, Munkedal, Uddevalla, Mark, Falköping samt Bengtsfors. Resultaten visade att halterna av SO₂ är låga, mellan 0.3 µg/m³ (Falköping) och 1.2 µg/m³ (Nygårdstorget i Bengtsfors) Detta är långt under den nedre utvärderingströskeln vilket även Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt. Svaveldioxidhalten bedöms även nu underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Tanums kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.